

ART

MANEL GRAVALOS

PARADÍS I PUIG

► **Galeria d'Art Lola Ventós, Figueres.** Calçada dels Monjos, 25. **Del 3 de novembre al 31 de gener.** Dilluns i dimarts, de 18 a 20 h. Dimecres, d'11 a 13 h i de 18 a 20 h. Divendres i dissabtes, d'11 a 13 h i de 18 a 20 h. Festius tancat.

■ Joan Paradís (Figueres, 1941-2019) fou un artista inexplicablement secret. Amb només 21 anys va exposar al Museu de l'Empordà, on encara es conserva *La vetlla de la monja*, una pintura fundacional que segueix reverberant amb força (es pot veure a la col·lecció permanent). Sigui com sigui, la manca de grans exposicions monogràfiques i la seva absència en els principals circuits galerístics ha convertit Paradís en una mena de mite vivent. Va haver d'esperar a l'arribada del nou mil·lenni per començar a «renéixer» en compta-

des exposicions col·lectives, com la que va protagonitzar el 2011 a l'Espai Cultural de la Ciutadella de Roses amb el seu amic Miquel Duran: la mostra era el resultat de set mesos de treball a quatre mans realitzat en un local habitat com a estudi al desaparegut cafè Astoria de Figueres. Es tractava de 10 teles (195 x 136 cm) que sorprenien pel seu inusual interès plàstic i per la coherència, malgrat la duplicitat d'intel·ligències implicades que mostraven. L'exposició, que es podrà veure a la galeria Lola Ventós de Figueres, és, en paraules d'Alfons Romero, «una prova irrefutable que Joan Paradís no ha deixat mai l'art, que no ha declinat la producció apartat dels circuits de les galeries. Que no ha entès la pintura, estrictament com una mercaderia». Doncs això: una de les cites ineludibles amb l'art que tindrà continuïtat, a partir del febrer, a Ca l'Anita de Roses. **E. CAMPS**

LOLA GUERRERA

COL·LECTIVA

► **Can Mario, Palafrugell.** Plaça de Can Mario, 7. **Fins al 19 de maig.** De dimarts a divendres, d'11 a 13.30 h i de 17.30 a 20 h. Diumenges i festius, d'11 a 14 h.

■ *El rostre, colección olorVISUAL* és una proposta expositiva que parteix del fons d'art de la col·lecció olorVISUAL configurat pel perfumista, col·leccionista i artista Ernesto Ventós (Barcelona, 1945). A través de la mirada de les dues comissàries, Natàlia Chocarro, adjunta de direcció d'art de la Fundació Vila Casas, i Cristina Agàpito, directora d'olorVISUAL, la mostra reflexiona entorn del rostre i reuneix una cinquantena d'obres d'artistes de gran rellevància dins del panorama contemporani actual. Articulada al voltant dels conceptes de memòria, ocultació i dissolució, i per tal de reforçar-ne el discurs, cada un d'aquests àmbits s'acompanya d'un flascó que conté una fragància formulada per Ernesto Ventós per a l'ocasió. **E. CAMPS**

S. VILÀ

MIQUEL S. VILÀ

► **Palau de l'Abadia de Sant Joan de les Abadesses.** **Del 15 de desembre al 17 de febrer.** Diari, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h. Festius, de 10 a 14 h.

■ Exposicions com la que actualment es pot veure a l'Abadia són una bona mostra de com el romànic i els Pirineus són valors culturals que poden ser actualitzats: escultura que torna a les possibilitats de la fusta entesa com a matèria singular i autòctona. L'invent és dels que conté ecos poderosos, sobretot, gràcies al doble moviment que genera el treball, sempre lent i esmerçat, amb un material tan connotat: per una banda, fa possible escodriyar la vida que roman enregistrada en totes les fibres vegetals; per l'altra, emprar la fusta permet a l'escultor realitzar un exercici de genealogia personal que sol estar íntimament relacionat amb el paisatge més proper. **E. CAMPS**

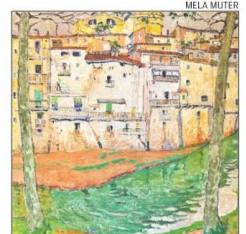

VILARRUBIAS

RAFAEL VILARRUBIAS

► **Casa de Cultura de la Diputació de Girona.** Plaça de l'Hospital, 6. **Fins al 8 de febrer.** De dimarts a divendres, d'11 a 20 h. Dissabtes, d'11 a 18 h.

■ Ha calgut esperar gairebé un any i mig per veure a la Casa de Cultura de la Diputació de Girona allò que, els més afortunats, van poder descobrir al Festival Off de Visa pour l'Image de 2017: una selecció de les imatges que Rafael Vilarrubias (Igualada, 1905 - Banyoles, 1953) va realitzar, a partir de 1932, pel suplement «Notas gráficas» de *La Vanguardia*. Es tracta, en general, d'instantànies que intentaven captar el dia a dia a la capital del Pla de l'Estany en un moment històric convuls i, de passada, reforçar la cohesió social i els ànims a la rereguarda del front. Una altra gran aportació de l'INSPAI (Centre de la Imatge de la Diputació de Girona). **E. CAMPS**

MELA MUTER

MELA MUTER

► **Museu d'Art de Girona.** Pujada de la Catedral, 12. **Del 24 de novembre al 23 d'abril.** Diari, de 10 a 19 h. Diumenges i festius, de 10 a 14 h.

■ Mela Muter (1876-1967), polonesa d'origen i establerta a París des del 1901, va esdevenir una de les pintores més reconegudes durant la primera meitat del segle XX. La mostra, la més completa d'aquesta artista polonesa presentada a Catalunya fins ara, explora la relació de l'artista i d'alguns dels pintors polonesos establerts a París durant la primera meitat del segle XX amb Catalunya i en subratlla la seva relació amb l'art català del moment. L'exposició, impulsada pel Museu d'Art de Girona, ha comptat amb un comissariat compartit de les historiadores de l'art Glòria Bosch i Susanna Portell i el doctor en Història de l'art polonès Artur Taniowski. **E. CAMPS**

JAVIER BALMASEDA
► Terracota Museu, la Bisbal d'Empordà. Carrer del Sis D'Octubre de 1869, 99. **Fins al 3 de febrer.** De dimarts a divendres, de 10 a 13 h i de 16 a 19 h. Dissabtes, de 10 a 14 h i de 17 a 20 h. Festius, de 10 h a 14 h.

■ La instal·lació que Javier Balmaseda presenta al Terracota Museu reproduceix un fragment de carretera de proporcions reals amb la singularitat que l'asfalt està format per milers de crancs negres amuntegats els uns sobre els altres. Les peces, expliquen, han estat realitzades per l'artista a la Bisbal d'Empordà amb l'assessorament tècnic de professionals locals, concretament dels ceramistes de l'Estudi Ceràmic (ba, Ro) de Vulpellac: «Cada animal s'ha modelat un per un d'una forma completament artesana, aquest fet dona com a resultat una multitud de peces úniques». **E. CAMPS**

JORDI BOFILL
► Mas Pi, Verges. Cruïlla ctra. Torroella de Montgrí amb ctra. la Bisbal. **Del 14 de desembre al 15 de març.** Dilluns i dimarts, de 8.30 a 17 h. Dijous i diumenge, de 8.30 a 00.00 h. Divendres i dissabte, de 8.30 a 3.00 h. Dimecres, tancat.

■ Ja ho deia Foix: «És per la Ment que se m'obre Natura». On no arriben els nostres sentits, arriba la nostra imaginació i, fins i tot, la nostra intuïció. Per això la pintura de Jordi Bofill es dirigeix cap a un espai còsmic que, malgrat ser real, sol romandre invisible: a les antípodes del surrealisme —entès com a fer visibles processos mentals de naturalesa subconscient—, Bofill intenta formalitzar un món d'aparença molecular i espermàtica que portem inscrit en la profunditat microscòpica de les nostres cèl·lules i que es desplega, a l'extrem oposat, en forma de galàxies i constel·lacions inabastables. **E. CAMPS**

DAMIÀ ESCUDER
► Museu d'Història, Girona. Placeta de l'Institut Vell, 1. **Fins al 10 de març.** De dimarts a divendres, de 10.30 a 17.30 h. Festius, de 10.30 a 13.30 h.

■ Damià Escuder (1934 - 2011) fou un home inquiet, creatiu i polifacètic que va actuar en àmbits i disciplines diversos però interconnectats com l'art, el pensament, l'activisme polític i social, l'ecologisme o la pràctica religiosa, tots els quals va viure amb gran intensitat. Aquesta exposició, comissariada amb extraordinària cura per Lluïsa Faixedas, fa un recorregut per la seva vida, la seva obra i les seves accions, amb la voluntat que el redescobriment de la seva trajectòria personal ens ajudi també a il·luminar aspectes de la nostra història cultural i política recents que, per la seva heterodòxia, han estat sovint al marge dels relats oficials. **E. CAMPS**

M. MANGRANÉ
► Cultural Rizoma, Celrà. Plaça de l'Església, 8. **Del 18 de gener al 16 de març.** Dijous i divendres, de 17 a 20 h. Dissabtes, d'11 a 14 h de 17 a 20 h.

■ Mercedes Mangrané, expliquen des de Rizoma, mostra pintures que treballen la superfície com a pell que es trenca i es deforma, que rellisca o és porosa, s'hi veu a través d'escletxes, del volum i el relleu. La plasticitat és explorada a través d'un recull de temes sensibles al fragment i al detall, evocant paratges naturals i colors que fan palès l'artifici intermitent del paisatge diari. La mirada d'insecte sobre la quotidianitat juga amb la irritable de la superfície. L'imaginari de l'artista desvetlla el paratge mediterrani a través d'elements que aïlla: un sol que es desfà, un grapat de pinassa sobre un blau piscina o l'estudi del baf de la finestra en són alguns dels motius. **E. CAMPS**

PATRICIA MASEDA
► L'aparador 22, Girona. Carrer Hortes (passatge) **Del 4 al 31 de gener.** Horaris: els mateixos que la Llibreria 22.

■ El format domèstic de la pintura moderna feia possible un tipus de recepció íntima que avui estaria en franca recessió. En aquest sentit, dues qüestions ens sobrevoien: és possible recuperar formats més domèstics per a l'art contemporani? Hi ha alternativa als grans espais culturals? I, encara una tercera pregunta: podem tornar a fascinar-nos a través de la contemplació immediata de l'obra d'art? La proposta que Patricia Maseda presenta a l'aparador de la Llibreria 22 ens regala algunes possibles respostes. En primer lloc, l'espai expositiu, magníficament gestionat pel també artista Pierre D. La, encarnaria un model de «proximitat» que se situa als antípodes de l'espectacularitat

que regeix els grans espais: recuperar l'aparador a peu de carrer és una forma de restablir una relació que mai s'hauria hagut de perdre. I, en segon lloc, les peces mínimes de Patricia Maseda (a mig camí dels origami nipons i de l'art povera de Llena) ens atansa a la dimensió fràgil i mítica de l'experiència estètica humana. En paraules seves: «Puer Aeternus es un concepte que es troba a les Metamorfosis d'Ovidi i fa referència a la joventut eterna [...] És a dir, representa aquest ídol modern que ens fascina i que acabem creant a través de l'impuls de l'admiració que sentim vers el desig de ser i de sentir-nos joves i que, en alguns casos, es porta a l'extrem». L'èxit, en darrera instància, passa per fomentar allò que Lipovetsky anomena la «correspondència flexible entre les antinòmies», és a dir, una lògica dual capaç de neutralitzar els extrems mitjançant el diàleg permanent. **E. CAMPS**